

„NE BÁNTSD A
MAGYART“

Zrínyi

MURAKÖZ

„Adassék tisztelet
a katona
eszménynek“

Zrínyi-fohász

Előfizetési ár: fél évre 5.— P.
Kiadóhivatal: Horthy Miklós-tér 13.

Csáktornya, 1942. július 17.

Politikai hetilap.
Megjelenik pénteken.

Vitézi Rend

Csáktornyai Zrínyi Csoportja
muraközi néprajzi-, képzőművészeti-,
történelmi-, kézműipari- és háziipari
kiállítása

Vitézi Rend Csáktornyai Zrínyi Csoportja folyó hó 8-án 18 órakor nyitotta meg a hatóságok és nagyszámú előkelő közönség előtt a Zrínyi-vár I. és II. emeletén e célra átadott termekben jellegzetes muraközi kiállítását.

A kiállítást Nagy Károly polg. iskolai igazgató, a Zrínyi Csoport főtítkára nyitotta meg, üdvözlőlvén a megjelent hivatalos hatósági személyeket és előkelő közönséget, tájékoztatva őket a kiállítás céljáról, anyagáról, rendezőiről, — különösen kiemelve a kiállítás anyagának eredeti magyar szellemi alkotásait népi és művészeti vonatkozásaiban, mint a nagy magyar népiség és művészeti értékekhez való szoros tartozandóságot hirdetni hivatott bizonyítékokat.

A képzőművészetet Bezerédy Lajos és Schulteisz Sándor szobrászművészek, Pandur Lajos festőművész és Szlabóczky Emil rajztanár képviselik műveikkel.

Bezerédy Lajos tíz nagyon értékes, egyedülálló égetett agyagmunkával szerepel. Kompozíció legnagyobb része a mindennapi dolgozó életet szölgaltatják meg hatásos életerő kifejezéssel. Figyelemre méltó eredeti elgondolású Zrínyi-szobra.

Schulteisz Sándor tizenkét gipsz munkájával, melynek fele önálló tanulmány, másik fele mellszobrok, — önálló tanulmányainak nagy sikert ad a művész különös és jellegzetesen önálló elgondolásai, plasztikájában a lelki-jelenségek kiemeléseivel.

Pandur Lajos festőművész tizenharc olajműve és hat grafikája, eredeti és önálló sok sikert ígérő egyéniséget árul el. Vászni a napi élet erőteljes kifejezési jelenségeit adják a problémák változatos és mindamelllett meleg tónusú gazdagon mély és erőteljes színezésben.

E három hivatásos művész kimondottan muraközi, munkáikkal a mindennapi életmegnyilvánulásokat és a kor szociális meglátásait adják gazdag erő kifejezésekkel, de igazi művészi kidolgozásban. A nagy tömeg együttes sorsközösségének problémáit igyekeznek megoldani finom művészlélekkel. Megérdemlik, hogy mint igazán művész értékeket a műpártoló közönség felkarolja, hogy így jövő alkotásaikkal nemzeti művészetünket öregbítessék.

Szlabóczky Emil rajztanár pasztell, vízfestmény és ceruzarajzaival akadémi-kusan részletező kidolgozásban adja meleg lelkiérzéseket művésziességgel megoldott for-

Kállay miniszterelnök nagy beszéde
a MÉP értekezletén

Kállay Miklós miniszterelnök a MÉP értekezletén nagy beszédet mondott, amelyben részletesen ismertette a országmai politikai és gazdasági helyzetét.

Felrobbantották az iraki olajvezetéket

A damaszkuszi rádió jelentése szerint a Tripoli és Haifa városokba torkoló olajvezetékek vasárnap hajnal óta üzemmen kívül vannak. Allítólag az Eufrat

melletti Annah városban súlyos üzemi szerencsétlenség történt, amelyet arab körorök szerint szabotázs okozott.

Uj német szállítórepülőgép

Német részről egy új típusú szállítórepülőgépet használnak a Don melletti harcokban, amely bámulatosan sok hadianyaga-

got tud magával vinni és igen szűk helyen is le tud szállni.

mákban alkotásait, melyek egyéniségének közérthető kifejezői.

Král vásznai és rézkarcai, amelyek magántulajdonban vannak, inkább a kiforrott művészi rézkarcolót, mint önálló egyéniséget mutatják nagy művészi értékben, mint a festőt. Rézkarcaival nagyobb érték, mint a vásznon.

A néprajzi osztály, amely tükröképét adja Muraköz mindennapi életének, összegyűjtött anyagát és elrendezését muzeális hozzáértéssel állították egybe: Munczi József kereskedő és Rode Imre tanító. Bemutatva az anyag kimondottan magyar népi ruházat, bútort és mindennapi életben használt tárgyaival egy teljes szobát és konyhát, hogy Muraköz népe semmiféle szláv hatást soha be nem fogadott és mindenben sajátos muraközi nyelvhaszná-lata mellett is, lélekben, tettekben a mindennapi életben keresztül, minden erőszakos szláv hatás ellenére is évszázadokon keresztül magyar maradt. Ez élő ítélet, melyet kitörülni sohasem lehet.

A népi kézimunkák legértékesebbjeit Alsódomborúból Gelencsér Ilona tanító gyűjtötte össze. Értékes, — Muraköz női lelkivilágának színes ízlését tükrözi vissza ezen munkák, amelyek kimondottan magyar eredetűek.

Ipari és háziipari, valamint a történelmi osztálynak gazdag anyagát nagy hozzáértéssel állította össze Rode Imre tanító, — Muraköz jellegzetes kis- és kézműiparát mutatva be. Agyagipar, kosárfonó, szíjjártó, kefekötő iparokat.

A kiállítás anyaga a kisiparosok művészi alkotását adják, hogy bizonyítsák Muraköznek fejlett iparát. Művészi értékű kerámiával szerepel Horváth Mihály csáktornyai agyagiparos, kinek munkái a legkényesebb ízlést is kielégítik. Nagy művészi életerővel adja vissza a népi moti-

vumok beszédes sorait kerámiájának díszítésével. Gyönyörű munkákat látunk az alsódomború és muravidi kosárfonók, kefekötők és csáktornyai szíjjártóktól, stb.

A történelmi osztályon a multat elevenítettük meg egy pillanatra.

A Zrínyiek korát, a régi okiratokkal és képekkel. Az ipar történetét a cég ládakkal, eredeti okmányokkal, zászlókkal, cég korszakkal, stb.

Végül az önszorgalom és tehetségnek ökonomikus fejlesztésével szép eredményt elért a festészet terén Matyán Antal csáktornyai kalaposmester, akinek külön kép-csoportja az ősi tehetségnek annak idején való elkallódását mutatják, hogy fénykép után készült festményeivel és sok eredeti képével hova fejlődhetett volna.

Logozsár A. viziszentgyörgyi egyszerű földmives ember nagy faragó tehetség szintén. Betlehemi csoportjával az egyszerű földmives embernek a hit forrása felé való örök vágyódás kifejezője.

Valósággal mintegy előképe e kiállítás a feltétlen megvalósítandó Muraközi Muzeumnak, hogy hirdesse majd a dél-nyugati végén a nagy magyar kultúrát, amelyet mindenkor megbecsült a tárgyalagos nemzetközi tudományos ítélet. Nem kételkedünk egy percig sem, hogy Csáktornya és Muraköz művészet, tudomány és műemlékeket megbecsülni tudó közönsége a Muzeum megvalósítására ne törekedjen.

A kiállítást megtekintette vitéz dr. József Ferenc főherceg, vitéz gróf Teleki Béla főispán s a kíséretükben lévő előkelőségek, kik a legnagyobb elismerés hangján szóltak a kiállítás anyagáról és az elrendezés tökéletességéről.

A magas vendégeket a Zrínyi Csoport nevében Nagy Károly polg. iskolai igazgató, főtítkár üdvözlötte.

A muraközi Ifjúság szereplése az Országzászló avatáson

A július 9. ünnepségekkel kapcsolatban külön is meg kell emlékezni arról a nagy találkozóról és bemutatóról, amelynek résztvevője a muraközi ifjúság volt. A Népművelési Titkárság hívó szavára úgy sereglettek be az egyes községek népi csoportjai, mint az anya hívó szavára a gyermekek. S Csáktornya valóban úgy is fogadta a falusi csoportokat, mint gyermekeit, meleg szeretettel, anyai öleléssel.

E találkozóban kicsendült a szív és a lélek összinte ölelézése és ez emlékezetes marad mind a csáktornyaiak, mind a falusi ifjúság és annak vezetői részére.

A delutáni bemutatóról nehéz írni. Mert melyik csoportot is említse az ember. Hisz mind-egyik csoport tudása legjavát adta és szíve melegével tártá a közönség elé. S mennyi lelkesedés, mennyi odaadó igyekezet, mennyi őszinte hazafias érzés, mennyi szorgalom és kitartás eredménye volt ez a pompásan sikerült népi tánc és ének-bemutató?! Akik kívül állnak, akik nem vettek részt az előkészítés és rendezés munkájában, azok szinte nem is tudják ezt a nagy-nagy munkát értékelni. Csak az eredményt látják és annak nyomán senki nem fukarkodhat az elismerés és dicséretben. A csoportok közül mégis külön meg kell említeni és dicsérni azokat, akik eredeti népviseletben hozták el szívüket erre a találkozóra. Mert ez a ruha nem egy külső, felöltött cifraság, nem egy idegen tollakkal való ékeskedés volt, amely eltakarta a népi lelket; sőt, éppen ellenkezőleg a népi lélekkel összeforrva, egyként jelentkezett a bemutatóban és ezért volt különösen értékes. No meg azért is, mert újból elő merték venni, mert újból elővehették és büszkén hordhatták ország-világ színe előtt. Köszönjük nekik ezt és kérjük a falusi csoportokat, hogy a jövőben is mindig ebben az ősi muraközi viseletben jelenjenek meg, hordják és szeressék ezt a ruhát, mert ez áll legközelebb lelkeségükhöz.

De a ruha még nem minden. A csoportok

meg tudták tölteni tartalommal éneküket, táncukat és ezért volt nemcsak külsőleg szép és látványos, de felemelő és tanulságos is a 9-i bemutató.

Hogy az egy év előtt még magyarul sem tudó falusi ifjakból ennyi lelkesedéssel és szívvel szólhatott a magyar nótá, ennyi ösztönös rártatisággal és magyaros tüzellel törhetett elő a népi tánc — azt elsősorban a muraközi magyar tanítóságnak köszönhetjük. Egy év lelkes munkájának eredménye, érett gyümölcse volt ez. Hálások lehetünk nekik, hisz nemcsak fáradtak a csoportokkal, de legtöbbször vakációjuk egy részét is feláldozták, hogy a csoporttal bejöhessenek Csáktornyára, a nagy találkozóra.

Tudjuk, hogy a muraközi tanítóság ezt is szívvel és lélekkel, magyar tanítói lelkesedéssel végezte és nem vár ezért semmi köszönetet, mert az elért eredmény önmagában is jutalom volt. Mégis meg kell őket e helyen is dicsérni, mert munkájukat értékelni és azt jutalmazni úgysem tudjuk kellőképp.

Külön köszönet illeti azonban Mik Károly népművelési titkárt is, mert az ő agilitása és hívó szava nélkül nem vonult volna fel a falusi csoportok olyan szép számmal, mint ahogyan tették. A Népművelési Titkárság eltalálta a helyes utat: irányított, szervezett és az eredmény nem is maradt el. Összefogta Muraköz ifjúságát és már az első évben ilyen nagyszerű bemutatót tudott rendezni. Kell-e ennél nagyobb dicséret, nagyobb eredmény?! Úgy-e nem. A bemutató megmutatta, hogy a vezetés, irányítás jó kezekben van. A szív és a lélek is meg van hozzá és az lelkesedéssel, kitartással párosul, úgy a vezetők, mint a tanítóság és a csoportok egyes tagjainál is.

Hisszük, hogy e megkezdett munka nyomán olyan muraközi ifjúság nevelődik majd az iskolák padjain túl is, amely mindnyájunk örömeire egész embereket, igazi jó muraközi magyarokat ad.

pénztáros volt, — a fazekasmesterséget tanulta, amelyet művészi tökélyre vitt. Kerámikai munkái díszére valók a kiállításnak. Az edények, vázák kiformalása vetekszik a muzeumi antik darabokkal. Élénk színkeverése, tónusai szemet gyönyörködtetnek. A jövőd Muraközi Múzeumban Horváth Mihály is el fogja foglalni az öt megillető helyet.

Logozsár A. viziszentgyörgyi földműves, ha a sors megfelelő helyet biztosít neki, egyike lett volna Muraköz legkiválóbb művészeinek. Minden előzetes tanulmány nélkül, tisztán isteni sugallattal, precízen kifaragja egy egész várost és alatta az üdvözítő jászolát, valóban erős művészi tehetségre vall. Hisz Logozsár sohasem látott oly palotákat, amelyeket képzelete megteremtett.

Közművelődésünk vezetőire hárul az a szép és hazafias feladat, hogy a jövőd Muraközben az ilyen östehetségeket el ne hagyják kallódni.

KÁNIKULÁBAN

nincs jobb hűsítő ital, mint a

TERMÉSZETES SZÉNSAVAS

PETÁNCI FRÖCCS

LERAKAT:

nyitrai **Mráz Tibor**
CSÁKTORNYA

A MÉP_H IREI

Pecsornik Ottó országgyűlési képviselő pártértekezletei

Vasárnap, július 12-én Pecsornik Ottó a csáktornyai járás országgyűlési képviselője, járásának három községét látogatta meg és tartott pártértekezletet.

Drávanagyfalun Mausek András, Tótfalun Mozes Ferenc, Zrinyifalván pedig vitéz Dobsa György és vitéz Jánosi (Jalusics) József üdvözölték a MÉP helyi szervezete nevében képviselőjüket.

Pecsornik Ottó országgyűlési képviselő mind a három községben részletes beszámolót tartott. Ismertette az ország kül- és belpolitikai helyzetét, baráti viszonyunkat a tengelyhatalmakhoz. Élénken esztelte a m. kir. honvédség dicső tetteit a legújabb szovjetbarteri eseményekkel kapcsolatban.

Élénk helyeslés közt beszélt a többtermeletről, az ország gazdasági fejlesztéséről, kapcsolatban az új ezermilliósi törvényjavaslatban, melynek áldásait Muraköz földműves lakossága is mi hamarabb érezni fogja.

Felhívta a gazdák figyelmét, hogy amíg a háború tart, az ellátás terén a honvéd az első. Mindent azoknak, akik a hazát védik és vérüket és életüket áldozzák a mi nyugodt otthonainkért.

A képviselő beszédét mindentű a legnagyobb figyelemmel hallgatták és sokszor eljénzésel és helyesléssel szakították meg.

Az értekezlet után feszelen beszélgetés közben mindenkinek megadta a kért felvilágosításokat és meghallgatta a panaszokat és kérélmeket.

A beszámolóért az egyes pártelnökök mondtak köszönetet.

Itt említjük meg, hogy Pecsornik Ottó országgyűlési képviselő az elmúlt héten Felsőpusztalán is megtartotta beszámolóját, ahol Soltics István helyi elnök tartott magyar és muraközi nyelven üdvözlő és záróbeszédet.

9.— P-ért nyaralhat

A NEMZETI SZÁLLÓBAN
BALATONBOGLÁRON főszézen-
ban, három elsőrendű étkezéssel.

Fürdőkabin strandhaszná-
lattal. — Folyóvízes ezobák.

Ujdonság csáktornyai hölgyek és urak részére!

Visszajött 22 évi külföldi tartózkodás után KRCSMÁREK ISTVÁN speciális férfi és női szabómester, aki most június 6-án nyitott nagy

SZABÓ SZALONT

Honvéd utca 12 szám alatt, a volt Szrnec Pál féle üzlet helyén, ahol kifog dolgozni **rendelésre mindenemű női ruhát, kabátot, felöltőt, sliert, gyermeköltönyöket, úgyszintén férfi ruhákat.**

A legprecízebb kiváságnak is eleget tesz, a legutolsó divat szerint. — A hölgyeknek alkalmuk lesz a legutolsó divattal és model szerint választani, a legjobb kidolgozás mellett, budapesti és párisi divat szerint, csak egy megtekintés és mindez be fog bizonyulni. — Ugyszintén **uri és női konfekciót** találnak Csáktornya és környéke lakosai, olcsón és jól kidolgozva.

Szives pártfogást kér tisztelettel:

Krcsmárek István

szabómester

Széljegyzetek Muraközi Kiállításunkról

Mióta lapunk 23 évi kényszerhallgatás után újra megindult, több ízben hangoztattuk, hogy Muraközben sok művészi hajlamú ember születik s csak a körülmények szerencsétlen összetalálkozásának tudható be, hogy nem fejleszthették eléggé művészetüket és nem vergődhetek világ-, vagy legalább is országhirre.

Ilyen, a sors által üldözött zseni Matyán Antal öskeresztény és ősi muraközi családból származó csáktornyai kalaposmester. Már kora ifjúságában legjobban szerette a rajzolást és festést. Budapestten iparának tanulása közben esti tanfolyamokon tovább képezte magát, de sajnos miután közben betegség folytán egyik szemévilá-

gát elvesztette, abba kellett hagynia tanulmányait.

Festményeiben nem okozódik, nem keres fantasztikus színeket, hanem mindent úgy lát meg és a szépet oly színekben adja vissza, amint azt a jó Isten megteremtette. Muraközi aratása a való életet produkálja élénk színekben. Tájképei, csend-életei, falurészletei, mind azt a hatást keltik, mintha az ember az eleven életet látná. Nagyon helyes volt tarlatát külön elhelyezni, így kiállítása sokkal erősebb benyomást kelt, míg a többi művészek közt talán kevésbé tudott volna érvényesülni.

Horváth Mihály régi csáktornyai patricius család gyermeke. Apjától, ki hosszú ideig városi

NŐI ruhák, pongyolák és blouzok

hatalmas választékban vannak raktáron. — Kész mosó ruhák szép mintákban már P 16'26-tól kaphatók.

Schütz

Nagykanizsa - Zalaegerszeg

Utóhangok

az Országzászló felavatásához

Ő Fensége vitéz dr. József Ferenc főherceg, aki közvetlen módorával egész Csáktornya szívét egy perc alatt meghódította, a felvonulás után a nép köze vegyült és többeket megszólított, többek közt Horváth József csáktornyai asztalosmestert, akinek ezüst érdemkeresztje van piros szallagon és érdeklődött kitüntetésé iránt. Horváth József feszes „vigyázz” állásban köszönte meg az érdeklődést és elismerést.

A mise alatt Ő Fensége könyvből imádkozott s az Urfelmutatótól az Aldozásig térdénállva maradt.

A már említettekén kívül Ő Fensége Skvorcz János helyettes városbírónak és ifi. Sztrahonya József kereskedőnek is osztott ki emlékjelvényt.

A bokrétaünnepélyen egy alsódomború iletsebb asszony vitte el a pálmát, szép táncával. Kitűnő taktus érzékkel és szép ritmikus mozdulatokkal mutatta be táncait. Hiszen a muraközi a megszállás előtt mindig szépen táncoltak.

A vöröskeresztes hölgyek a nagy melegben igen fontos missziót tölthettek be. A „friss víz” állandóan körüljárt és sokat mentett meg a nagyobb rosszullétől.

A csáktornyai polgári iskola második fiúosztálya

június 30-án V. Pecsornik Paula tanárnő, osztályfőnök vezetésével három napig a Balatonon időzött. Nagy Károly, a polgári iskola igazgatója 50 pengő segélyt adott 5 jeles tanuló részére. Fonyódon állapodtak meg, ahol a községi katolikus fiúiskolában kaptak ingyen szállást. Mindjárt első nap átrándultak Badacsonyra, meglátogatták az ősi Kisfaludy-kuriát, ahol Kisfaludy Károly legszébb verseit írta s onnan gyönyörködtek a magyar tenger és környéke világhírű szépségeiben. Közben strandoltak a homokban, fürödtek, játszottak, táncoltak és élveztek a balatoni élet minden gyönyörűségét. Szép erdei utakon Bélatelepre is kirándultak s harmadnap a legszebb emlékekkel tértek haza.

Élelmet magukkal vitték, teát maguk főztek s így az ellátásban sem volt hiány. A Helda hajón féljegyet is kaptak.

HIREINK.

Halálozás

A csáktornyai Szivoncsik családot súlyos gyász érte. Szivoncsik Mór csáktornyai textil-nyagykereskedő július 12-én, vasárnap reggel 52

éves korában váratlanul meghalt.

Szivoncsik Mór nyugodt, szerény módorával mindenki szeretetét és becsülését vívta ki. A jugoszláv éra alatt is mindig magyarnak vallotta magát, gyermekeit is magyar szellemben nevelte.

Bár sokat betegeskedett, halála váratlanul következett be. Hétfőn, július 13-án temették örösi részvét mellett. Özvegye, Bellák Annus a MANSz egyik alelnöknője s így férje temetésén a MANSz hölgyek majdnem teljes számban vettek részt.

Özvegyén kívül három gyermeke s nagy számú rokonsága gyászolja. Nyugodjék békével.

Új magyar állampolgár

Gabud Mihály Mária-Bisztriczke-i születésű csáktornyai lakosnak a m. kir. belügyminiszter 434.601-1942. XIX. sz. alatt a magyar állampolgárságot adta meg.

Esküvő

Igrec Emília, Igrec Tamás és neje Szlavicssek Róza ligetvári lakosok leánya és dr. Lakó Imre csáktornyai ügyvéd 1942 július 12-én délután 5 órakor tartották esküvőjüket a ligetvári róm. kat. templomban.

Sok szerencsekívánattal üdvözöljük az új párt, különösen, mert muraközi leányunkat érte ez a szerence.

Kérelem a fényképész urakhoz

A Muraközi Népművelési Titkári Hivatal szeretettel kéri mindazokat, akik a július 9-én délután megtartott népi dal- és táncbemutatóról fényképfelvételeket készítettek, hogy azok 1-1 példányát — az összeállítandó emlékalbum részére, — önköltségi ár megtérítése ellenében a Hivatalhoz juttatni sziveskedjenek.

Muraköziek nyaraltatása

Somogy megye közönségének meghívása folytán a napokban a perlaki járásból fiúk és lányok indulnak a Balatonra néhány heti üdülésre.

Zala, Veszprém megyékben hasonló nyaraltatási előkészület van folyamatban.

Somogy megyei szomszédaink megmutatták Muraköz iránti szeretetüket, amelyért igen hálásak vagyunk. Ezt is csak az újra miénk magyar hazában érthetjük el, mert az elmúlt szomorú 23 év alatt bizony senkinek sem jutott eszébe, hogy a muraközi ifjúságnak egy kis pihenés és nemesebb szórakozás, összekapcsolva egy kis művelődéssel, is elkélne.

Halálos szerencsétlenség

Kermek Antal 52 éves fazekaságát vasárnap, július 12-én a vasúti vágányok közt járkált s miután teljes süksége miatt a vonat többszöri fűtülését nem hallotta meg, dacára a gyors fékezésnek, nem lehetett a vonatot kellő távolságra megállítani s így bekövetkezett a szerencsétlenség. A mozdony elütötte Kermeket, aki a helyszínen meghalt. A vizsgálat megindult, a jelekből ítélve, Kermek maga okozta halálát.

A polgári iskola tornaünnepélye

Ép testben ép lélek, mondták a klasszikusok s ha ma itt teremnének görög és római elődeink, bizonyára elégedetten dörzsölnék kezeiket, látván ezt az erőtől és fiatalos jókedvtől dűzzadó polgárista fiataloságot.



Már a gyermekeknek is

ODOL fogpéppel kell fogaikat ápolni. Az ODOL fogpép megőrzi a fogak szépségét és egészségét.

ODOL

fogpép

MAGYARORSZÁGI ODOLMŰVEK R. T. BUDAPEST

Június 29-én délután 5 órakor — a pest-szenterzsébeti polgári iskola ajándékozta zászlóval ezúttal először — szép katonás menetben felvonultak diákjaik a sporttelepre.

A közönség üdvözlése után megkezdődtek a gyakorlatok, illetve versenyek. Nagyon sajnáljuk, hogy helyszüke miatt nem dicsérhetjük meg külön-külön a versenyzőket, de általánosságban csak annyit mondhatunk, hogy úgy a fiúk, mint a lányok szabadgyakorlatokban, tereptornaszásban, súly- és diszkosz dobásban, izomgyakorlatokban sokkal többet mutattak, mint amennyit reményelni mertünk volna. A nagyszámú közönség meg is hálálta ezt, a sporttelep állandóan viszhangzott a tapstól.

Mindez Turák János és felesége Solymosi Irma tornatanárok áldozatos fáradozását dicséri.

A verseny végén Nagy Károly igazgató a győzteseknek, illetve a legjobb tornászoknak, Kriszsanics Arankának, Szmolcz Verának, Lázár Máriaának, Szunenár Margitnak, Horváth Pálnak, Stimecz Antalnak, Megla Pálnak, Szlavicssek Józsefnek, Jalsovecz Jánosnak, Sinkó Ferencnek, Löbl Frigyesnek, Horváth Lászlónak és Vaszary Lászlónak szép beszéd kíséretében átnyújtotta a kitüntetések. Különös örömünkre szolgált, hogy a kitüntettek közt sok a falusi tanuló.

Amely népek ilyen fiai vannak, annak nem kell féltene a jövőjét.

A Vitéz Rend Zrinyi Csoportja zenekarának hangversenye

a Muraközi Kiállításal volt tervbe véve s a hírtelen bekövetkezett rossz idő miatt kicsibe mult, hogy el nem maradt.

Kilenc órára azonban az idő megjavult s miután a közönség tudta, hogy kiváló művelzetben lesz része, teljesen megtöltötte az ősi Zrinyi vár belső udvarát, ahol egyelőre után hangzoltak fel Kelér, Kodály, Kacsóh legszebb magyar áriái. A közönség szeretettel és viharos tappsal fogadta a zenekar szereplését. A szervezés és betanítás nehéz munkáját Hajnal Ernő állami elemi iskolai tanító végezte nagy hozzáéréssel és türelemmel.

Közben a Zrinyi-csoport énekara, amely már benne van a közönség szeretetében, adott elő Nagy Károly polgári iskolai igazgató vezetésével szép magyar és muraközi dalokat.

Keresse
fel

Siófokot, a Balaton legszebb fűrdőhelyét!

KÉRJEN PROSPEKTUST A FÜRDŐIGAZGATÓSÁGTÓL.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejtethetlen férjem, illetve édesapánk

SZIVONCSIK MÓR

halála alkalmából koporsóját virággal díszítették, temetésén résztvettek, vagy egyéb módon fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton fejezzük ki mélységes halánkat.

ö.zv. Szivoncsik Mórné és gyermekei.

A budapesti regősök, a diszpalotás tancosok, Modrovitsné Kutass Rózi tanítónő tanítványai és a polgárista tancosok nagyon sok tapsot arattak.

Reméljük, hogy kiváló zenekarunk előadásain még sokszor fogunk gyönyörködni.

Schultheisz Sándor szobrászművész első nagy lépése előtt

Folyó hó 13-án Csáktornya érkezt Kiss Mihály író, a Turul Szövetség dominusa, főirődeákja, aki egyéb komoly küldetési mellett értekezésre ült össze Schultheisz Sándor szobrászművésszel.

Kedden délelőtt megtekintette a Zrínyi-vár kiállítás-termeinek tárlatát — amiről a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott meg — utána az egyik pestmgyei nagyközség (Felsőgöd) Frontharcos Szövetség elnöke, valamint a Hősi Emlékszobor Bizottság megbízásából tárgyalásokat folytatott Schultheisz Sándor szobrászművésszel a tárlaton tizenegyedik szám alatt kiállított „Elesett hősök” nyersanyagválatának teljes nagyságban való kivitelezése tárgyában.

A Csáktornya folytatott tárgyalások arra engednek következtetni, hogy a felsőgödi Hősök Szobrának mesteri alkotása Muraköz szobrászművészetének, Schultheisz Sándornak alkotása lesz.

Szívből kívánjuk, hogy muraközi fiaink is beérkezzenek végre Thália templomába.

A PERLAKI JÁRÁS HIREI

(Saját tudósítónk jelentése.)

Füsttelen nap Perlakon

Perlak nagyközségben Bálint Béla tüzoltóparancsnok és Olavina Jenő h. tüzoltóparancsnok kezdeményezésére füsttelen napokat tartottak és a tüzoltóság tagjai önzelen fáradozásának 300 P készpénzgyűjtés lett az eredménye, melyet a magyar honvédek részére küldtek el.

Új vasútállomás Muraközben

A MÁV szombathelyi üzletvezetősége kilátásba helyezte, hogy Tüskeszertgyörgy községben vasútállomást létesít.

Muraközi munkások Németországban

A muraközi községekből hatalmas munkástömeg megy Németországba munkára. A munkások július 10-én indultak Csáktornyáról.

Cséplési ellenőrök értekezlete

Július hó 11-én tartotta Perlak községben a cséplési kormánybiztos az előírt értekezletet a községi vezetőjegyzők és cséplési ellenőrök részére.

Újmise Perlakon

Bálint Anasztázus, Bálint Béla hentesmester és vendéglős Lajos nevű fia, ferencrendi áldozópap Perlakon vasárnap mondotta ünnepélyes és lényes keretek között első szentmiséjét, amelyet a Gasparics-emlékműnél tábori oltárnál tartott. Az egész község jelen volt az ünnepélyes aktusnál. Megjelent többek között Rodics Ignác generális vikárius, mint a muraközi területek egyházi vezetője, szelencei plébános, Kristofics József bottornyai esperes-plébános, Malek Bálint kisszabadkai plébános, szentszéki tanácsos. Jelen volt vitéz dr. Hertelendy Ferenc főszozabíró és a helyi előkelőség nagy számban. Az ünnepélyes istentisztelet

után, Bálint Bélánál volt közös ebéd, ahol igen kellemes és jó hangulatban töltötték el a meghívottak az időt.

A Providentia Biztosító Részvénytársaság 1941. évi üzleteredménye

A Társaság a közelmúltban tartotta igazgatósági ülését. Az előterjesztett zárszámadások szerint az Intézet közel 140.000— pengő tiszta nyereséget ért el a tavalyi 126.000— pengő nyereséggel szemben. A Társaság összdíjbevitelének igen számottevő emelkedése világosan mutatja azt a lendületet fejlődést, amellyel a Providentiát már eddig is jellemezte. A bruttó összdíjbevitel a tavaly 5.097.000 pengőről kerekén 6.400.000 pengőre emelkedett, ami több, mint 25 százalék átlagos díjszaporulatnak felel meg.

Az intézet óvatos és körültekintő gestiója nemcsak az üzletállomány emelkedésében, hanem az egyes mérlegfőtelek megerősödésében és gyarapodásában is mutatkozik.

Egészen kiváló a Társaság mobilitása, amely körülmény joggal a teljes biztonság érzetét keltheti a felekben. A nyugdíjállapnak újabb tetemes összszeggel való gyarapítása, a Társaság vezetőségének szociális gondolkodásáról tesz tanuságot. A Társaság a tavalyival azonos 6 százalék osztalékot fizetett ki az alaptőke után.

Közgazdaság

A mezőgazdasági termelés rendje

A mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvényjavaslat külön fejezetben foglalkozik a mezőgazdasági termelés rendjének biztosításával és egy egészen új fogalmat és szakkifejezést alkot meg azzal, amikor kimondja, hogy minden birtokos köteles a közérdek és az okszerűség követelményeinek megfelelő gazdálkodással beilleszkedni az ország általános mezőgazdasági termelési rendjébe. A javaslat szerint tehát a hatóság, amely hivatva lesz a törvényt végrehajtani, — elsősorban a földművelésügyi miniszter, — megállapítja az országra vonatkozóan különböző tájaknak megfelelően általános mezőgazdasági termelési rendet. A gazdának annak a támogatásnak ellenszolgáltatása képen, amelyet a mezőgazdaságfejlesztési törvény keretében az állam kasszájából minden törekvő gazda élvezhet, természetesen kötelese lesz az ország mezőgazdasági termelési rendjéhez alkalmazkodni. Azt jelenti ez, hogy senki sem hanyagolhatja el birtokát, senki sem termelhet például haszontalan és a talajnak meg nem felelő növényeket, senki sem tenyészthet korcs állatokat, senki sem préselhet értéktelen közönséges borokat.

A törvény bizonyos kényszerintézkedéseket és bizonyos retorziókat alkalmaz azokkal a gazdákkal szemben, akik szándékosan, hanyagságból vagy tudatlanságból nem akarnak, vagy nem tudnak beilleszkedni az okszerű termelési rendbe. Megállapítja a javaslat, hogy azokat a gazdákat, akik nem folytatnak birtokukon közérdekű, a nemzet nagy érdekeinek megfelelő termelést, el lehet mozdítani birtokuk kezelésétől.

Végül a mezőgazdasági termelés rendjének biztosítása érdekében a földművelésügyi miniszter kezdeményezheti a tagosítást, megállapíthat tenyészési vidékeket, előírhatja, hogy milyen vetőmagok alkalmazhatók, kötelezővé teheti a nemesített magvak használatát és ilyenek termelését, a közlegetők fásítását, trágyázását, szakaszos legeltetését, bármely szántóföldi növények kötelező termelését és a mezőgazdasági munkálatok elvégzését. Nemkülönböztetve kötelezővé teheti közönségi birtokon a miniszter az állatok törzskönyvezését és pedig nemcsak a tulajdonosra, hanem az ilyen birtok hasznélvezőjére nézve is. Ezenkívül lényeges újítása a javaslatnak az is, hogy a tenyészállat ellenőrzését kiterjeszti az anyaállatokra és a magántenyésztésben használt apaállatokra.

Szociális adópolitika

1. Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter a múlt év végén rendeletet bocsátott ki, amely

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak a jó ismerősöknek, akik felejtethetlen feleségem, illetve édesanyám elhalálozása alkalmával fájdalmunkat a temetésen való megjelenésükkel vagy más módon enyhíteni szivesek voltak, ezúton is hálás köszönetet mondunk.

Mayercsák Aladár és gyermekei.

szerint a pénzügyi hatóságoknak törőlniök kell a honvédelmi szolgálatot teljesítő iparosok, kereskedők és más hasznathajó foglalkozást, valamint szellemi szabadfoglalkozást folytató személyek terhére kivetett általános kereseti adót a hadbavonulás időtartamára és a jövedelemadóknak erre a jövedelmi forrásra aránylagosan eső részét, feltéve, hogy a hadbavonultnak nincs olyan hozzátartozója, aki helyette az ipart, az üzletet, vagy más foglalkozást folytathatna.

2. A pénzügyminiszter másik rendelete a jelenlegi háborúban hősi halált halt adózók együttesen kezelt adóhátralékainak kivételes kezelésére és elbírálására utasítja a pénzügyi hatóságokat. Ha a pénzügyi hatóságok bármilyen módon tudomást szereznek valamely adózó hősi haláláról vagy a harcúterén szerzett betegség következtében történt elhalálozásáról, kötelesek azonnal függőben tartani az adóhátralék behajtását és hivatalból tájékoztatást szerezni az adózó és hátramaradottainak jövedelmi és vagyoni helyzetéről.

3. Hadirokkantak, hadiözvegyek, hadiárvaik, vitéségi érem tulajdonosok és tűzharcosok terhére kivetett földadót, házadót és kereseti adót mérsékelni kell. Ha az említett adók együttes évi összege nem több 50 pengőnél, akkor az I. járadékosztályú hadirokkantak 30 százalékos, a II. járadékosztályú rokkantak, továbbá a hadiözvegyek és hadiárvaik 20 százalékos, a III. és IV. járadékosztályú hadirokkantak, valamint a kitüntetettek és a tűzharcosok 10 százalékos adómérséklést kapnak. Ha az adóösszeg 50 pengőnél nagyobb, akkor a mérséklés aránya 20, 10, illetve 5 százalék. A hadirokkantak és hadigondozottak egyszobás lakóháza teljesen mentesül az általános kereseti adó alól.

4. A kézműiparos-hadirokkantak, akik az I. és II. járadékosztályba tartoznak, mentesülnek a segéd után fizetendő általános kereseti adó alól. Azok a rokkant kézműiparosok, akik rokkantságuk következtében eggyel több segédet kénytelenek alkalmazni, azoknál a segédet még a legalacsonyabb adótelék megállapításánál sem szabad figyelembe venni.

Viziszentgyörgyi körjegyzőségtől.

1464/1942.

Árverési hirdetés.

Viziszentgyörgy, Gyümölcshegy, Kismihályfalva és Nyirestfalva községi képviselőtestületének határozata alapján közhírré teszem, hogy Viziszentgyörgy vadászterülete 1942. évi július hó 29-én délután 6 órakor a község házában, Gyümölcshegy község vadászterülete július hó 30-án délután 5 órakor, Kismihályfalva község július hó 31-én délután 1 óra és Nyirestfalva község ugyanazon délután 5 órakor tartandó nyilvános árverésen bérebe fog adni, a bíró házában. Viziszentgyörgy község vadászterülete 3445, Gyümölcshegy községé 691, Kismihályfalva községé 897 és Nyirestfalva községé 468 kat. hold. Az árverési feltételeket a viziszentgyörgyi körjegyzői irodában a hivatalos órák alatt meg lehet tekinteni. Hivatalos óra délelőtt 8—11-ig.

Viziszentgyörgy, 1942. július hó 12.

Falka Jenő s. k.

körjegyző.

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 5.— P. na pol leta.
Vuredništvo: Horthy Miklos-tér 13.

Csáktornya, 17. jula 1942.

Politički tjednik.
Zide saki petek.

Megyimurska narodna izložba Zrinyi grupe Vitezokoga Reda

Zrinyi grupa Vitezokoga Reda je napravila velku izložbu megyimurske narodne umetnosti v starim Zrinyi gradu. Otrpli su tu izložbu juliuša 8-ga i ostane otprta do juliuša 24-ga.

Nagy Károly, prvi sekretar Zrinyi grupe je otrpl izložbu, na šteru su došli zastupniki vlasti i čuda drugi ljudi.

Ta izložba je imela cila da se dokaže narodna svest Megyimurja, a v prvom redu, da naš megyimurki narod stoji na visokoj kulturi, med nami ima čuda glav, štere imaju od Boga dara umetnosti.

Ako se cela izložba pogledne po prek, vidi se, da je ov narod, šteri je živ v svojoj megyimurkoj domovini i v svojim duhom umetnosti prikapčen svojoj materi zemli.

Kajti je ta izložba najpredi megyimurska narodna izložba, to očemo najpredi pripovedati, kaj smo vidli od našega naroda.

Vidli smo jednu celu selsku hižu, složenu onak prav po starinskoj megyimurskoj šegi. Tam je postela, pokrita z vihlanom, a naši stari megyimurci dobro znaju, da je niti za vihlan prela mlada sneha, a da se dostarala i hmrla, onda su ju stem istim vihlanom pokrili i v grob pospravili.

Vidli smo, kak si je naš narod negda svoju hižu okinčil s svetimi kipi, z raspelom i ružicami, štere su naše fajne puće v zimi po večeraj napravile s svilnoga papera.

Vidli smo koloverti takše, kakše naši mladi ljudi već niti ne poznaju.

Vidli smo starinko krosno, na šterom su naši stari tkalci, osobito v dolnjem Megyimurju zatkali one narodne vihlane, plafte, obrisače, platno za blazine i druge stvari, a se to mešano s črlenim pamukom z lepimi progami v pravoj megyimurskoj narodnoj formi.

Denešnja mlajšina se ženi z ormari, a mi smo vidli starinske šublate i lajce, v štere su si naše negdašnje fajne snehe spravljale svoje fine šterkane bele molnate robače, plečke i rokavce, svilne našivane prusleke, tibete i prelevance.

Vidli smo megyimurca, oblečenoga v belu kak sneg robaču, kak su negda znali v cirkvu dojtji. Lepe snehe oblečene v belu molnatu šterkanu robaču, črni svišleni fortof, svilni pruslek, tibet i prelevance, tak stoji tam na izložbi i kaže kakša lepa je negda bila naša narodna nošnja.

Vidli smo v kuhnji zdelnika na steni s cifrastimi zdelami i tanjeri, lonce,

Veliki govor Kállay ministra predsednika na konferenciji Magyarske Stranjke Života

Kállay Miklós ministerpredsednik je na konferenciji Magyarske Stranjke Života držal velikoga govora v šterim je

pripovedal, kak stoji politika i gospodarstvo orsaga.

V Iraku su pustili v zrak cevi štere vodiju petroljoma

Po glasu radia v Damaskusu, one cevi, šteri vodiju petroljoma v Tripoli i Haifa, od nedele jutra ne delaju. Tak veliju, da se v varašu Annah, poleg vode

Eufrat, pripetila velka nesreča, a med arapimi je reč, da su to pod silom napravili.

Novi nemški avioni za terha voziti

Z nemške strane nucaju v bitki pre Donu nekše novo forme avione šteri mo-

reju jako velke terhe voziti i moreju se doli spustiti na čisto malom mestu.

Naša megyimurska mlajšina pre Orsačkoj Zastavi

S paradom juliuša 9-ga moramo ekstra spomenuti našu megyimursku mlajšinu, štera se ve prvič zišla i pokazala v tak velkom broju.

Na poziv sekretarstva za narodno prosvetljenje su tak dohajali naši mladi megyimurci, kak da mati svoju decu zove, a mi smo je prijeli i z ra: takšom ljubavi i veseljem.

V tem pohajanju se pokazala radost duše i srca i to nabodo pozabili niti čakovčanci niti pak selska mlajšina i njihovi voditeli.

Za popoldašnju paradu je teško pisati. Štere bi človek predi i bole pofalil, im su si kupa pokazali najbolše i najlepše kaj su se navčili i kulko zdušešenja, dobre vole i rodolubnosti su pokazali s svojimi tanci i popevanjem.

Oni šteri nesu poleg bili i nesu pomagali v temi posli, neznavu preceniti toga velikoga posla, ali zato niti nesmeju šparati s pofalami. Itak najbolje moramo pofaliti one, šteri su v pravoj starinskoj nošnji donesli svoje srce na ovu paradu. Ta oprava neje bila prazna cifra, nesu bile stranjske pernice, nego to je zišlo z duše naroda i zato ima velku vrednost.

A zvun toga još i zato je čuda vredno, kaj su te oprave ljudi mogli i vupali nazaj vun zeti s starih ladic i gizdavo su je mogli pokazati celomu svetu.

Zafalimo se zato našem selskom narodu i prosimo ga, naj se i drugi pot pokažeju v toj lepoj starinskoj megyimurskoj opravi, štera je najbliže k njihovomu srcu.

rajngle, tepsije, tremfuse, protfone, krnjice, struganje. korita i druge domaće posode. Naše žene su negda v pečnici pekle pečenku, štrukle, gibanice, kelešice, zlevanjke i drugo sega dobra, na kome nu se kuhaj bažol i zelje z mesom, žganci s cvirkvi, ili z mlekem, a k svetkam kučti, lopatice, rebra, kokošinja juha, i drugo sega dobra, a pod Jugoslavijom smo došli do toga, da su na „štednjaku kuhali pasulj ili supu od peradi ili kupus“. A ne su jeli vugorke, nego „krastavce“ i za paradajz su pozabili, nego su sadili „rajčice“. Kaj je se to, to mi neznamo, samo tulko znamo, da je trpela ta nesrečna Jugoslavija još deset let, naš narod bi bil pomalem pozabil svoje-ga lepoga megyimurskoga jezika, šteroga je govoril jezero let i nišči ga pre tem ne bantual, a bo ga v miru govoril još jezero let i nabo se vtopil v slavenskom morju.

Vi mladi megyimurci, šteri čitate ove novine, prečitajte je vašim starcam, naj čujuje naše lepe starinske megyimurske šege i našega lepoga megyimurskoga jezika, a vi pak ga najte pozabiti.

Saki narod živi tak dugo, dok ima svojega jezika, da je pozabil svojega jezika, onda mu je i življenje prestalo biti.

Črez celu ovu izložbu vleče se kak črlena nit umetnost našega naroda, a to nikša stranjska, nego prava magyarska, megyimurska umetnost.

Megyimurski narod je jezero let živel pod korunom Svetoga Štefana, magyarsku kulturu je vžival i njegva umetnost se rezvijala v magyarskom duhu i nikaj stranjskoga, slavenskoga neje priznal.

Izložba bo otprta do juniuša 23-ga i sakomu megyimurcu je vredno pogledati, kaj su znali stvoriti naši starci, kak su bili lepo oblečeni i kak su njihove hiže bile lepo spravljene.

Samo oprava još neje se. Te mladi ljudi su s svojim tanci i popevkami znali napuniti nam srce i zato je bila ta parada juliusa 9-ga lepa i zdigla nam je srce. A da su ovi mladići, šteri pred leto dnevom još nesu znali magyarski, tak lepo i zduševlveno znali magyarski popevati i tancati, to moremo najprede zafaliti našim navučitelam. To je plod dela leto dneva. Trudili su se, svoje slobodno vreme su alduvali, samo da su mogli z mlajšinom dojtvi v Csáktornya. Znamo da su se naši magyarski navučiteji radi alduvali i

ne čekaju za to nikšu falu, kajti njihov zvršeni posel njim je najlepša pofala, itak je moramo tu najlepše pofaliti, kajti drugo njim nemremo dati.

Ekstra moramo pofaliti Mik Károlya sekretara za narodno prosvvećenje, njegva je marlivost napravila, kaj je se to tak lepo zišlo.

Sigurni smo, kaj bo naša mlajšina i nadale tak fletna i marliva, i bomo pokazali, da naši mladi ljudi znaju k sebi prijeti kulturu i zvun škole i bodo postali celi, dobri spametni i kulturni magyarski megyimurci.

Kaj smo još vidli na megyimurskoj izložbi

Potli toga, kak smo morali črez 23 let pod silam tiho biti i potli, kak se naš list nazaj podigel, smo čudapot rekli, da v Megyimirju imamo čuda takših ljudi, šteri imaju vsebi umetničkoga duha i samo nesrečne prilike su krive, kaj su ne mogli svoju umetnost dale razvijati i kaj ne su mogli dojtvi na svetski ili barem na orsački glas.

Takši po sodbini progongen, rođen umetnik je i naš starinski kršćanski i starinski megyimurski sin Matyán Antal klobučarski mešter iz Csáktornya.

Več v svojoj ranoj mladosti najrašji je malal i rajzal. V Budapeštu, da je v meštiji delal, se po večeraj dale vučil, ali na žalost zbog betega je jedno oko zgubil i tak je moral škole ostaviti.

V svoji malariji ne tira nikše filozofije, ne išče farbe, kakših ga ne, nego vidi se onak kaj je je i znala se v onim lepim farbam, kak njih je Bog stvoril. Njegov kip „Žetva v Megyimirju“ predstavlja pravo življenje v lepim farbam, njegvi kipi lepih krajov, selskih delov se se tak vidiju kak da bi človek pravo življenje gledal. A čisto dobro je bilo, kaj se ekstra spravil s svojimi ki-

pi, kajti tak se puno lepše vidiju, a da se spravil med druge umetnike, bi se bil zgubil.

Horváth Mihály je sin starinske čakovske purgarske familije. Otec mu je dušo let bil varaški kaser. Od njega se navčil lončarije, šteru je spravil na umetnost. Njegve keramičke stvari su kinč izložbe. Kak je on teš posode zrihtal, tak zglediju, kak one starinske v muzeumi. Farbe su svetle, žive da se človeku oči veseliju. V megyimurskom muzeumu, šteri se bo delal, bo i Horváth Mihály imel svoje mesto, štero ga pripada.

Logozsár A. je polodelec iz Viziszentgyörgya. Da ga sodbina postavila na pravo mesto, on bi denes bil jeden od največjih megyimurskih umetnikov. Prez sake škole, samo po božoj milosti tak lepo sfaraguvati jenoga celoga varaša i pod njim Zveličitelove jasle, to je za istinu prava umetnost. Im je Logožar nigdar ne videl takše palače, kakše je po svojoj pameti sfaraguvajal.

Naši voditeli narodnoga prosvvećenja bodo se pobrigali, kaj se v budućem Megyimirju takši rodjeni umetniki više nabodo zgubili.

Male lepote s posvećenja Orsačke Zastave

Njegvo Visočanstvo, vitěz dr. József Ferenc Főherceg je s svojim lubeznim ponašanjem mam v prvi minoti predobil srce celoga varaša.

Potli parade je ostal med ludmi i više njih je nagovoril. Tak i Horváth Józsefa tišlerskoga meštra, šteri ima srebernoga križa za zasluđe na črlenom pantleku, i pital ga de je dobil medaliju i pofalil ga. Horváth József je trdo stal „vigyázz“ i tak se zafalil Főhercegu.

Pre meši je Főherceg s knige Boga molil i od podigavanja do pričesti je furt klečal.

Zvun onih, štere smo već spomenuli je Fő-

herceg dal spomenželenciju još i Skvorc Jánosu namestnomu varaškomu birovu i Sztrahonya Józseju, mlajšem, trgovcu.

Po poldan na paradi selskih tancarov je prva bila jena malo već letna žena z Alsódomboru. Tak je lepo tancala i figure delala, kaj su joj si čudili i jako su ju pofalili. Im su naši megyimurci za magyarije navek znali lepo tancati.

Gospe Črlenoga Križa su v toj vroćini mele velkoga posla. Furt su nosile frišku vodu i bormeš čuda ludem su pomogle, kaj njim je ne zlo postalo v toj stiski i vroćini.

Glasi Magyarske Stranjke Života

Pecsnornik Ottó orsački oblegat je držal konferencije

V nedelu, juliusa 12-ga je Pecsnornik Ottó orsački oblegat jaraša Csáktornya v trem općinam svojsoga jaraša držal konferencije stranjke.

Pozdravili su ga v ime organizacije stranjke v općini Drávanagyfalu Macsek András, v Tótfalu Mozes Ferenc, a v općini Zrinyifalva vitěz Dobsa György i vitěz János (Jalošič) József.

Pecsnornik Ottó je v sem trem općinam na širokom držal govore. Pripovedal je kak stoji naša denešnja znutrešnja i zvunjiska politika, naše priateljstvo z osovinjskim silami. Osobito je naglasil dična dela m. kr. honvedstva štera se ve v najnovše vreme zbijaju na sovjetskoj fronti.

Z velikim odobravanjem je govoril za naše orsačko gospodarenje i vekše povanje i za novi zakon šteri bo vlozil v poboljšanje narodnoga gospodarenja jezero milijunov pengő, a blagoslova toga bodo za kratko vreme vživali i megyimurski selski gospodari.

Opomenul je gazde, da tak dušo dok tabor trpi, honved je v obskrbljenju prvi. Se treba dati za one, šteri nam braniju našu domovinu i

alduju svoju krv i življenje za to, kaj mi moremo tu doma mirno spat.

Govore našega oblegata su sigdi poslušali z velkom pažnjom i čudapot su ga pretrgli z eljen kričom i odobravanjem.

Potli konferencije je z ludmi rezgovaral i sakomu što ga kaj pital je dal odgovora, a poslušal je i molbe i pritužbe.

Za konferencije su se predsedniki mestnih organizaciji zafalili.

Tu spomenomo, da je Pecsnornik Ottó orsački oblegat zadnji tjeđen i v Felsőpusztafa držal takšu konferenciju. Tam pak je Soltics István mestni predsednik magyarski i megyimurski držal pozdravne govore.

**Legjobb minőségű
rum-, likörök és málnaszörp kapható**

**N a j b o l š i
rum, likeri i málinov sok se dobi pre**

Borlay Endréné

„Sabaria“ rum- és likör gyárában
Szombathely, Thököly Imre utca 71. sz.
Telefon: 10-68.

Javna zahvala.

Sem onim priatelima i dobrim poznancima, šteri su došli na sprevod moje drage žene, naše lublene matere, ili pak su na drugi način olekšali naše teške tuge i žalosti. se i ovim putem najlepše zafalimo.

Mayerscsák Aladár

i njegva deca.

Taborski glasi

Sovjetska fronta

V našem zadnjem broju smo pisali, da su nemci predrli frontu na 300 kilometrov širine, a ve moremo kcoj dati, da su frontu genuli već na 500 kilometrov širine.

V petek glasiu nemci, da je fronta se širše predrta, bolševiki bežiju kak divje zveri a nemški avioni je z bombami zasipavaju.

Nemški general je telegrafski gratuleral Gosponu Guverneru, kak su se naši honvedi vitezkli ponašali, zavzeli su varaše Tim i Stari Oskol. Od varaša Rževa na jug vništavaju zaokrožene bolševičke trupe. Sovjeti su zgubili črez dva tjeđne 980 avionov. To je samo za jen den.

V subotu već je nemški glas, da od Don vode na ishod nemške i naše trupe na širokoj liniji maširaju napre, zaokrožene sovjetske trupe su već skorom se vništili, se vekši broj zarobljenikov i zavzetoga matriala i sovjetski general Timošenko se boji kaj mu nebi zaokrožili celu soldačiju. Pre varašu Orel su bolševiki napravili prtonapadaja, ali se krvavo zrušil.

V nedelu veliju nemci, da dale naganjaju potučenoga nepriatelca, do ve imaju 89.000 zarobljenikov, 1007 taborskih oklopljenih kol, 1688 štukov i čuda sega drugoga. Od Voronježa na jug imaju naše trupe Don vodu na 350 kilometrov dužine v svojim rokam.

V ponedek je pre varašu Ržev bila velka bitka, sovjeti su zgubili 30.000 zarobljenikov, 218 tankov, 591 štukov i 3101 mašingeverov.

Po najnovšešmi glasi nemci i naše trupe z velkom silom maširaju poleg Don vode proti jugu i prediraju linije, štere sovjeti jako braniju.

Sovjetski zastupniki v Engleskoj i Ameriki se jako boriju i silu delaju, kaj bi napravili v zapadnoj Europi novu frontu, ali Englezi su još ne pozabili kak su bili biti pre Dünkirkenu i v Norveškoj, pak se njim neče svoju kožu nesti na sejem. Englezi samo onda imaju radi tabora, ako se drugi narodi za njih bijeju.

Engleska fronta.

Zadnji tjeđen su se nemci hapili vtaplati na Severnom Morju jen čopor ladj, štere su matriala vozile v Sovjetsku Rusiju. Štere ladje su njim onda vušle, su naganjali dale i ov tjeđen su vtopili se do zadnje i tak se 38 engleske i američke ladje, pune z matrialom počivaju pod morjem. Te ladje su vozile aeroplane, štuke, mašingeverve, puške, taborska kola, municiju i sega drugoga, a bormeš to ve sovjetam, de je nemci fest preganjaju, jako vali.

Ovu morskú bitku tirale su nemške podmorne ladje i morski avioni.

Poleg toga nemški avioni nesu ostali pre miru, nego su na engleskim vodam vtopili dve teške engleske taborske ladje.

Afrička fronta

I tu je se vekše zlo za engleze. Nemške i taljanske trupe tučeju engleze već v Egiptomu i rano ove dane glasi general Rommel, da je englezam napravil velke zgubičke.

Egiptomski narod neče iti v tabor za ljudske ljudi. Englezi silom očeuju egipćane kraj sebe spr-

Nagykanizsal Királysörfözde a DREHER—HAGGENMACHER

budapesti sörgyárak érdekeltsége
egyedüli sör raktára

Fliszár és Kaczun

sörnagy-
kereskedés Csáktornya

Raktár: Petőfi Sándor utca 10
— Bejárát a Levente utcában
Telefon 8 szám —

viti v tabor, pak su več i krala šteli presiliti na to, ali tak zgledi, kaj bodo egipčani predi išli proti englezam, nego poleg njih, kajti se več i te narod zavolil engleskoga robstva.

Bitka ve ide pre varašu El Alamein i englezi su samo črez jen den zgubiti 33 aeroplanov.

Američka fronta

Amerikanci su tulko srečni, kaj ne moraju zdoma iti, ar njim nemške podmorne ladje dīmo doneseju ono, kaj su si poželeli. Ov tjeđen su nemci na američkim vodam vtopili 18 ladji od 116.000 ton. Jen vagon pela 10 ton, ako toga terha preračunamo na vagona, onda se vtopilo samo črez tjeđen dni 11.600 vagonov matrijala zvun ladji, štere se daju naježi namestiti. Jen čug pela 50 vagonov, pak bi onda bilo potrebno 2310 čugov za tulko matrijala i se to je za tjeđen dni odišlo pod vodu skup z ludmi i z ladjami.

Zakaj? Zbog oholnosti i jala, kaj nebi i drugi narodi živelu nego samo amerikanci i englezi.

To je samo na američkoj fronti, a na sevrnu, kaj smo gori pisali se ekstra vtopilo 38 ladji.

Japanska fronta

Na indijskim i japanskim vodam ov tjeđen ne bilo nikaj osobitoga. Na kineskoj fronti japanci dale preganjaju nepriatelja.

KAJ JE NOVOGA?

Ženidba

Igrec Emilia, či Igrec Tamása i njegve žene Szlavicek Roze i Dr. Lakó Imre fiškaliuš iz Csáktornya su se 1942. Juliuša 12-ga ženili v Ligetváru.

Pozdravlamo novoga para i želimo njim ču-da sreće prem zato, kaj je našu megyimursku čer dostigla ova sreća.

Smrtna nesreća.

Kermek Antal 52 let star lončarski detič je v nedelu juluša 12-ga hodil po štreki i kajti je bil čisto gluh, ne je čul, da mu je čug fučkal. Makar su fest brezmzali, nesu mogli čuga zastaviti i tak se nesreća pripetila. Čug je Kermeka tresnul i na mesti je hmrl. Kvižicija se vodi, ali tak zgledi, kaj je Kermek sam kriv svojoj smrti.

Nagla smrt

Familiju Szivoncik je dostigla velka žalost. Szivoncik Mór trgovec s platnom v Csáktornya je v nedelu juluša 12-ga znenada hmrl.

Szivoncik Mór je bil dober človek mirne nature. Si ludi su ga radi meli i poštuvali. I za vreme Jugoslavije se navek priznal za magyara i v magyarskom duhu je odhranjival i svoju decu.

Prem da je čuda beteguval, itak je njegova smrt znenada. V ponedelek, juluša 13-ga su ga zakopali. Na spreved je došel skorom celi varaš, tak i MANSz gospe, kajti dovica rodjena Bellák

Annus je podpredsednica toga ženskoga društva. Zvun dovica i troje dece se plače za njim i čuda rodbine. Naj Počiva v miru božem.

Novi magyarski državlan

Gabud Mihály, rodom z Marije Bistrice, stanovnik v Csáktornya, je dobil od m. kr. ministra znutrašnjih poslov magyarsbo državlanstvo.

Konferencija naših frontskih soldatov

Kákossy Győző prvi notarjuš zvunjske općine Csáktornya je postavljen za organizaciju frontskih soldatov, pak je v nedelu juluša 5-ga v varaškim hižam držal konferenciju z našimi starimi frontskimi soldati.

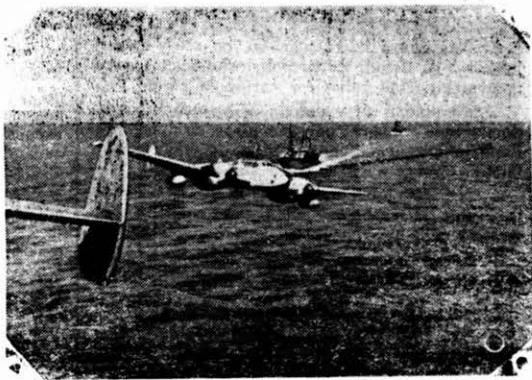
V svojem govoru pripovedal je, kakše pravice i dužnosti imaju frontski soldati. Opomenul je, da su frontski soldati stup naroda, i denes je

narod gledu z bistrom okom, zato oni moraju i na domačoj fronti pokazati dobru peldu.

Na zadnje je pozval frontske soldate, naj se čim predi glasiju v svoje društvo, on ide saku komu na pomoč, kak je najdale moči. Za Karolov križ je molbenice treba prek dati najkesne do augustusa 31-ga.

Na zadnje je još i Vitez Perédi Nándor, carinski inšpektor, vitezki hadnagy za jaraš Csáktornya rekel par reči s šterimi je obečal front-

Jesam li poslao preplatu?



Német harcirepülőgépek vé-
dik az Afrika felé induló
hajókaravánokat (Foto RDV)

Értesítés

Értesitem a helyi és vidéki közönséget, hogy Csáktornyan Szent László tér 8 szám alatt

A FŐPOSTÁVAL SZEMBEN nagyraktáru készruha üzletet nyitottam

Raktáron tartok nagymenyiségű **szöveteket**, melyekből mérték után is készítek. — Igyekezni fogok a nagyérdemű közönség igényeit kielégíteni, és megelégedését kiérdemelni.

Oglas

Dajem na znanje domačem i okolišnom općinstvu, da sam v Csáktornya, Szent László tér, broj 8

NAPRŪI GLAVNE POŠTE velkoga štacuna z gotovom opravom

otprl. Imam isto i čuda sako formu **štofov**, iz šterih delam oprave po meri. — Trsil se bom, kaj bom spunil se zahteve mojih poštuvalnih kupcov i kaj bodo si zadovolni

Tisztelettel - S poštuvanjem
VUGRINECZ JÁNOS, Csáktornya
készruha kereskedő - trgovec z gotovom robom
Szent László tér 8.

skim soldatam saku pomoč od strane Vitézkoga Reda.

Nova vitezka prisega v Megyímurju

Juliuša 5-ga su pak tri megyímurski vitezi preseegli i zeli su je gori v Vitezki Red.

Csizmadia (Cszizmesija) István vítész s Kotora je pre prvi prisegi bil betežen pak je ne mogel doći, pak je zato kapitan Vitezke Stolice odredil novu prisegu za juluša 5-ga v općini Kotor.

Med tem su zišle molbenice vitezov Horváth Mihályja s Csáktornya i Solti (Soltics) Petra iz Murasiklósa, pak su tak i oni pozive dobili i si skup su položili vitezku prisegu.

Pre prisegi su bili vítész Székely Jenő ezredes, kapitan Vitezke Stolice Zalavármegyije, vítész Hertelendy Ferenc főszolgabíró, vitezki hadnagy za jaraš Perlak, vítész Fülöp Péter hadnagy i vítész Perédy Nándor hadnagy, šteri su držali govore.

Potli prisegu je vítész Csizmadia István gospodu poslužil s paradnim obedom.

Prva magyarska fejervergarska letna zabava

Naši dobri fejervergari su, po staroj navadi, juluša 5-ga držali, za ve potli oslobodjenja prvič magyarsku letnu zabavu v varaškom parku.

Po poldan su v paradi, z glasnom muzikom domarširali v park poleg staroga Zrinyi grada. Lepo je bilo gledati nove opravne, spodobne k letačkim opravam i magyarske kape.

Naš rodolubni narod ima rad naše fejervergar, pak je čisto napunil parka i muzikaši su bormeš čuda posla meli. ali su i dobro igrali.

Fejervergari se najbolje zafaliju sim onim šteri su gori platili na kartu i stem njih podpirali.

Dečki II. razreda purgarske škole v Csáktornya

su juniuša 30-ga ođišli na tri dni letovanja na naš lepi Balaton, Vodila njih je profesorica V. P. bsornik Paula voditelica razreda. Najpredi su došli do kopališta Fonyód, a odnod z ladjom na Badacsony de su pogledali starinsku gospodsku hižu, de je naš veliki pesnik Kisfaludy károly napisal svoje najbolje verše.

Gledali su lepotu magyarskoga morja i najljepših krajov naše domovine, kopali i igrali su se i z velikim veseljem su došli dimo.

GLASI JARAŠA PERLAK

Den prez dima v Perlaku

Bálint Béla fejervergarski zapovednik i Glavina Jenő fejervergarski namestni zapovednik su potirali akciju, kaj se v općini Perlak držal den prez dima.

Dobri fejervergari su se trudili i nabrali su 300 pengő, štere peneze su poslali našim honvedam na front.

Nova železnička štacija v Megyímurju

Železnička direkcija v Szombathelyu je obećala, kaj bodo v općini Tüskeszentygörgy napravili železničku štaciju.

Megyímurski delavci idu v Nemšku

Z Megyímurskih sel pak ide čuda delavcov v Nemšku na delo. Juliuša 15-ga su se te delavci genuli z Megyímurja.

Konferencija kontrolorov za mlát

Juliuša 11 je vladin komišar za mlát držal

ŽENSKÉ oprave, šlafroke i bluže

jako čuda za zbirati v štacunu. Gotove - opravne za prati, lepe muštre se dobiju već od 16'26 pengő dale.

Schütz

Nagykanizsa - Zalaegerszeg

propisnu konferenciju z općinskim notarjuš i s kontrolorima za mlát.

Nova meša v Perlaku

Bálint Anastazius, Lajos, sin Bálint Bele mesara i krmara v Perlaku, franciskanski redovnik je v nedelu v Perlaku z velkom paradom služil svoju prvu svetu mešu i to pod vedrim nebom pre Gasparicovom spomeniku.

Cela općina je bila pre toj paradi. Došli su Rodics Ignác generalni vikar, cirkveni voditelj Megyímurja, plebanoš v Szelenchegyu, Kristofics József esperes plebanoš Bottornya, Malek Bálint večnik duhovnoga stola, plebanoš v Kisszabadi, nadalje je tam bil vítész Dr. Hertelendy Ferenc főszolgabíró i sa domača gospoda Po paradnoj svetoi meši je bil obed pre Bálint Béla, de su familija i gosti meli puno veselja.

Gospodarstvo

Novi red povanija

Novi zakonski predlog za bolje gospodarstvo povanje oče stvoriti čisto novoga reda v povanju i zahteva, da saki gospodar mora voditi takšu gospodarstvu politiku, štera bo hasnovita ne samo za njega nego i za celi oršag.

Po tom predlogu bodo vlasti, štere bodo zakona zvršavale, v prvom redu minister za polsko gospodarjenje odredili, v šterom delu oršaga štero povanje najbolje vala, i najbole je hasnovito.

Saki gospodar bo dužen za onu pomoč šteru bo po novom zakonu dobil z državne kase, a more ju dobiti samo dober, spametn gospodar, šteri se trsi ravnati svoje gospodarstvo kak najbolje i kak to oršački interesi zahtevaju. Nišči nabo smel svoje gospodarstvo zanemariti i povati silje, štero fundušu ne odgovara, nišči nabo smel povati marhu, štera ne vala i nabo smel prešati vina, štera ne su nikaj vredna.

Zakon bo znal i presiliti one gospodare, šteri zbog nemarnosti ili zbog neznanosti nabodo dobro gospodarili ili nabodo štelu, kaj bi se njihovo povanje poboljšalo i povekšalo. Takši gospodari, šteri nabodo dobro gospodarili i bodo sebi i narodu kvara delali, bodo zgubili pravo gospodarjenja na svojem imetku.

Po tom zakonu minister za polsko gospodarjenje ima pravo odrediti, v šterom kraju kaj se ima povati, kakše zrnje se ima sejati, more odrediti, da se sme sejati i povati samo plemenito zrnje, da se po gmajnaj ima drevje saditi, paše čistiti i gnojiti, nekoje silje pod mus povati i se gospodarske posle dobro zvršavati. Ran tak more

odrediti, da se po zajednicaj vodiju matice za plodnu marhu, a zvun toga, da se kontroliraju privatna marha za respod moškoga i ženskoga spola.

Socialna porcinska politika.

1. Reményi-Schneller Lajos financminister je na kraju lanjskoga leta dal vun naredbu, da se ima brisati porcija od hasna sih onih trgovcov, meštrov i duševnih delavcov šteri soldaciju služuju za ono vreme, dok su v službi, zvun toga, ako imaju domačega namestnika, šteri meštrij dale tira.

2. Druga naredba financministra govori za porcijske duge onih vitezov šteri su podnesli junacku smrt. Znjmisi se bo drugač baratalo. Ako financijske vlasti zavzeduju, kaj je de šteri porcinski dužnik na fronti hmrl, nesmeju dale šelucerati, nego kontrolerati, kak živi njihova familija.

Taborskim invalidim, taborskim dovicam i popilam, onim šteri imaju vitezke medalje i frontskim soldatam treba sniziti porciju od zemle hiže i hasna. ako je porcija do 50 pengő, onda invalidi I. klas dobiju 30%, II. klas nadalje dovice i popili 20%, a invalidi III. i IV. klas, medaljaši i frontski soldati 10% popusta. Ako je porcija prek 50 pengő onda je popust 20, 10 ili 5%. Taborski invalidi i obskrbleni od samo jene hiže, v šteroj stanujuju ne plaćaju porciju.

4. Invalidi meštri šteri spadaju v I.-II. klas ne plaćaju porciju od hasna za detića. Oni meštri invalidi šteri zbog svoje invalidske nevole moraju više kak jenoga detića držati, njihovoga detića niti pre najnižejšoj porciji ne smeti v račun zeti.

Hirdessen a „Muraközben“ Oglašujte v „Megyímurju“

APRÓHIRDETÉSEK - MALI OGLASI

Apróhirdetések díja szavankint 10 fillér. — A vastagon nyomott szó kettőnek számít. Legkisebb hirdetés díja 1 P.

Vendéglőt vagy hasonlót bérbvennék. Cim a kiadóban.

Keretetik magyar vagy muraközi idősebb, jól főző intelligensebb vallásos házvezetőnő előkelő pápi házhoz azonali belépésre. — Cim a kiadóban.

Eladó egy 4 H. P. MÁV gőzcséplő és egy ugyancsak 4 H. P. golyós csapágyas cséplőgarnitúra szintén MÁV. Érdeklődni, Alsólendva Horthy Miklós utca 1.

Sedem letvenih kuruznjakov za prodati od tri metre do pet metrov dugih Sontor cimerman Zalaujár 24.

Mlatilka Kállay 1000 mm. i kotel E. M. G. 6 H. P. čisto dobro dela, za prodati. Pitati v upravni novin.

Felelős szerkesztő: Pecsnornik Ottó
Felelős kiadó és laptulajdonos: Pecsnornik Ottó
Nyomta: Muraközi Katolikus Könyvnyomda — Csáktornya
Nyomáért felel: Sárecz Antal.

Ruháit festesse, tisztítsa

Oprave farbatí, čistítí pre

Pálcsicsnál

Csáktornyai Fiók:

Horthy Miklós tér 9.